

یمن تصمیم گرفت عربستان را محاصره کند؛ وضع بازار انرژی دیدنی می شود

سعودی روی پل

سیدمهدی طالبی
یژوهشگر حوزه بین الملل

عربستان از روز دوشنبه (۲۹ تیر ۱۴۰۵) تحت محاصره دریایی یمن قرار گرفت. این اتفاق، واکنش صنعا به سیاست اعمال محاصره کامل علیه خود توسط ریاض بود. سعودی ها طی هفته های اخیر پس از فرود دو هواپیمای مسافربری ایرانی در فرودگاه های یمن، این کشور را بمباران کردند. عربستان با این حرکت ناشیانه خود را وارد توری کرد که پراش پهن شده بود و البته بالاخره به تقابل مستقیم با ایران نزدیک شد.

سعودی داشته هایش را دیده اما نداشته هایش را به حساب نمی آورد؛ ثروت بادآورده نفتی را می بیند اما چشمش را بر ناتوانی مدیریتی و نظامی، شکست های مختلف از مقاومت و احتمال سقوط قریب الوقوع می بندد. این تنها گناه ریاض نیست. سعودی ها در خصوص همان داشته ها نیز بیش پش آوردی دارند. آن ها دیدند که در جنگ ۴۰ روزه، چگونه مرزهای قدرت آمریکا مشخص شد و واشنگتن نتنها از پس دفاع از شیوخ ناتوان ماند که پایگاه هایش آماج حملات شدند. ریاض لاجابت دارد و این خصیصه دیرپای سعودی هاست؛ ویژگی مذمومی که موفقیت ساز نیست اما همیشه بدبختی به پایور آورده است.

دید ۳۶۰ درجه

عربستان وارد تله ای شده که بندهای زیادی دارد. در این بخش تلاش شده به زوایایی از وقایع مرتبط با عربستان و یمن پرداخته شود.

۱

تمام سواحل عربستان سعودی به شکل مستقیم و غیر مستقیم محاصره شده است. یمن به هرکشتی ای که در بنادر سعودی در دریای سرخ یا خلیج فارس برای بارگیری یا تخلیه پهلوگیری کنند، در صورت عبور از باب المندب حمله می کند. این در خصوص بنادر جازان و بنادر دریای سرخ، شامل حمله به خود بندر و تأسیسات نفتی آن هم می شود. بنابراین، تحریم ها محدود به حمله به کشتی های متخلف در باب المندب نمی شود.

۲

آمریکا پیش از این در دوره بایدن و ترامپ، دوا بر بی حاصل با یمن جنگیده است. اگر واشنگتن بر اثر انسداد باب المندب، مجبور شود یار دیگر در آنجا همانند هرمز بجنگد، با وضعیت دشواری مواجه خواهد شد.

۳

طبق توافق، جنگ میان متحدان ایران و

متحدان آمریکا پایان می یافت. طبق آن، تهران درصدد شکستن محاصره یمن برآمد. پاسخ نظامی سعودی، فعلاً آن ها را با یمن درگیر کرده است؛ اما تحت هیچ عنوان نباید ایران نادیده گرفته شود. اگر در مسیر پروازی هواپیماهای ایران مشکلی ایجاد شود، سعودی با تهران هم طرف است.

۴

در جنگ ۴۰ روزه، هرمز مسدود شد اما صادرات نفت از ینبع و الفجیره ادامه و افزایش یافت؛ با این وجود وضعیت بازار نفت و آمریکا روبه وخامت رفت. امروز بدون آنکه به طور رسمی جنگ درگرفته باشد، هرمز مسدود شده، عربستان توسط یمن محاصره است و الفجیره پس از تهاجم ایران به دو نفتکش، در معرض تعطیلی قرار گرفته است. در این میان بر اساس قواعد درگیری زیرساختی، بخشی از زیرساخت های کویت هدف قرار گرفته اند. این خود یک تشدید را در روند درگیری نشان می دهد به گونه ای که اوضاع در حال حرکت به سمتی است که بدون جنگ، وضعیت صادرات نفت در منطقه، درحال بدتر شدن نسبت به جنگ ۴۰ روزه است. بر این اساس پیش بینی می شود، با وقوع دور دیگری از جنگ ضربات سنگین تری به بازار نفت وارد شود. آنچه در جنگ ۴۰ روزه و درگیری های پس از آن اجرا شدند، انسداد مسیر صادرات بود که آخرین ایستگاه در زنجیره نفت بود اما احتمالاً در جنگ بعدی، ضمن آسیب جدی به پایانه های نفتی الفجیره و ینبع، انبارهای ذخیره و چاه های نفت نیز هدف قرار گیرند. در این صورت، دیگر با اتمام جنگ و بازگشایی مسیر ها میزان نفت موجود در بازار افزایش نمی یابد، بلکه باید پایانه ها و چاه ها خاموش یا کم سازی و بازسازی شوند که سال ها به طول می انجامد.

۵

محاصره دریایی عربستان محدود به نفت نیست بلکه هرکالایی را شامل می شود. محاصره دریایی سعودی، درحالی که ایران با انسداد هرمز ورود و خروج کالا به آن را متوقف کرده است، در صورت ادامه می تواند کمبود کالا در این کشور ایجاد کرده و به مشکلات اقتصادی و بی ثباتی سیاسی منجر شود که در صورت تشدید تنش ها قابل بهربرداری است؛ اگر آمریکا به ایران حمله زمینی انجام داده و یا جولانی وارد سوریه شود، عربستان در معرض هجوم زمینی قرار می گیرد؛ برای چنین حمله ای است که ایجاد بحران اقتصادی در عربستان برای ایجاد بی ثباتی اجتماعی و سیاسی در این دولت، هوشمندانه به نظر می رسد.

آتی، آمریکا از مینی در منطقه ا دست داده و تواناند بر مشکلات در تنگه هرمز و باب المندب فائق آید، به طور هم زمان قافیه را در هردو زمینه واگذار کرده است.

۱۰

اگر آمریکا با کمک متحدانش در منطقه غرب آسیا ناکام بماند، سؤالات بزرگ تری در خصوص مقابله اش با چین و روسیه ایجاد خواهد شد؛ سؤالاتی که پس از حمله به یمن و سپس جنگ با ایران همواره تشدید شده اند.

۱۱

یمنی ها برای حمله به سعودی از موشک های بالستیک کوتاه برد و پهپادهای میان برد بهره خواهند گرفت که باعث می شود ظرفیتشان برای حمله به فلسطین اشغالی اشغال نشود. در صورت بروز جنگ، رژیم صهیونیستی بار دیگر هم زمان از ۲۷۰ درجه از شمال، شرق و جنوب آماج حملات موشکی و پهپادی قرار می گیرد.

۱۲

عملیات وعده صادق ۱ و ۲ به همراه وقایع جنگ ۱۲ و ۴۰ روزه نشان داده متوقف کردن رژیم صهیونیستی نیاز به اقدامات سنگین تری دارد؛ از این رویک طرح بزرگ، هجوم سراسری هوایی، زمینی و دریایی مقاومت به آن است. طبق چنین طرحی، نیروهای مقاومت لبنان از مرزهای شمال به صورت زمینی وارد فلسطین اشغالی شده و تعدادی از مبارزان با کالیدر خود را به پایگاه های رژیم می رسانند و دسته هایی نیز به وسیله قایق به سواحل غربی حمله می کنند. در خصوص اردن، مبارزان از سمت شرق به کرانه باختری، جنوب جولان و مناطق جنوبی مانند پایگاه نواتیم حمله می کنند. در این طرح، مبارزان از سمت اردن، کرانه باختری و غزه از چند جهت وارد شهر مهم بنرالسبع می شوند. در این میان، یمنی ها با تصرف ساحل عربستان در دریای سرخ، خود را از مسیر زمینی به فلسطین اشغالی رسانده و بخشی دیگر با عبور از طریق دریای سرخ و تنگه تیران، وارد ایلات می شوند. بر این اساس فارغ از اهمیت سعودی، خاک این دولت برای حمله زمینی و نهایی به رژیم صهیونیستی ضروری است.

۱۳

در دوره قبلی جنگ یمن، تعداد سربازان دولت صنعا در اوایل ۳۰ تا ۴۰ هزار نفر بود و مبارزان سیردانی ها به سعودی آمده بودند. درحال حاضر، سودان درگیر جنگ داخلی است و ظرفیتی برای اعزام سرباز برای دفاع از عربستان ندارد. به همین دلیل، سعودی قصد دارند از ظرفیت توافق دفاعی با پاکستان بهره گیرند. پاکستانی ها نیز در بحیرحه تنش با هند و طالبان و احتمال خشم ایران، امکان کافی برای عملیات در مرز با یمن نخواهد داشت.

در جنگ ۱۲ روزه ایران با رژیم صهیونیستی می جنگید و پس از ورود آمریکا و بمباران تأسیسات هسته ای، گروه های مقاومت عراقی حملاتی به مواضع مرتبط با آمریکا در خاک کشورشان انجام دادند. در جنگ ۴۰ روزه، آمریکا با ایران در خلیج فارس درگیر بود و مقاومت لبنان طرف اصلی درگیر با رژیم صهیونیستی به شمار می رفت. در جنگ آتی و با ورود جنگ به عرصه زمینی تقسیم بندی بزرگ تری به وجود می آید. ایران در برابر آمریکا برای تهاجم به کویت و امارات، مقاومت لبنان در برابر رژیم صهیونیستی، عراق در برابر حکومت جولانی در سوریه که برای رهایی رژیم صهیونیستی از فشار احتمال لبنان احتمال دارد به این کشور حمله کند و یمن در برابر سعودی.

۷

ورود یمن به عرصه به معنای انسداد تنگه هرمز، ناامنی دریای سرخ، سواحل شرق آفریقا و بخش هایی از اقیانوس هند خواهد بود؛ در این صورت مسیر اروپا یا همان ناتو برای ورود به درگیری ها از مسیر دریایی بسته شده و آمریکا نیز نخواهد توانست شناورهای خود را به راحتی سابق در دریاها عبور دهد.

۸

دلخوشی دشمن برای ضربه به یمن، گروه های مزدور تجمع کرده در جنوب و شرق یمن هستند. آن ها به کمک دشمن مجهزند و آموزش دیده اند اما مشکلات زیادی در مقایسه با دولت مقاومت در صنعا دارند. جمعیت مناطق تحت کنترل دولت صنعا به ۲۵ تا ۳۰ میلیون نفر می رسد درحالی که در محدوده دولت عدن، ۱۰ میلیون نفر سکونت دارند. تعداد نظامیان شمال به ۴۰۰ هزار نفر می رسد اما حداکثر بسیج جنوب، ۲۰۰ هزار نفر است. از سوی دیگر، جمعیت شمال نسبت به جنوب که مسطح، صحرایی، بندری و شهری است، کوهستانی، ناهموار با محیطی خشن، بافت قبیایلی و مردمانی جنگ جو است. بافت قبیایلی و حضور یک سازمان بزرگ ایدئولوژیک، وحدت و هماهنگی بی سابقه ای را در شمال رقه زده درحالی که در جنوب، بافت قبیایلی به استحکام شمال نیست و گروه هایی صرفاً مزدور با هدایت خارجی کنار یکدیگر جمع شده اند. این قضیه نشان می دهد جنوب قادر به نجات عربستان از حملات زمینی دولت صنعا نیست.

۹

آمریکا برای مهار چین، باید مسیرهای صادرات دریایی و زمینی این کشور به سمت اروپا را تحت کنترل بگیرد. مابین این دو، مسیرهای دریایی به این دلیل که تقریباً تمام تجارت از طریق آن انجام می شود، اهمیت بالاتری دارد. اگر در جنگ محتمل

روایت میدانی خبرنگار «فرهیختگان» از حال و هوای بندرعباس درروزهایی که اهالی جنوب ایران درس مقاومت می دهند

گزارش جنوب

ادامه از صفحه یک

کاسبی در پمپ بنزین

یکشنبه شب چرخی در شهر می زنم. پمپ بنزین های بندر بسیار شلوغ هستند. شیدهام که برخی افراد که کاروکاسبی ندارند، با ماشین می روند و در صف پمپ بنزین جا می گیرند و نوبشان را می فروشند. برخی هم بنزین می زنند و با هر روشی که می داندند بنزین را از باک می کشند و می فروشند. در تیرماه ۱۴۰۵، یک ۲۰ لیتری بنزین در بندر ۷۰۰ هزار تومان معامله می شود. یعنی ۶۰۰ هزار تومان مابه التفاوت نسبت به نرخ آزاد بنزین. در پمپ بنزین ها هم شیوه های خاصی برای کسب وجود دارد. مثلاً اگر راننده ای بخواهد به جای ۲۰ لیتر، ۴۰ لیتر بنزین ۳ هزار تومانی بزند، به جای ۶۰۰ هزار تومان، ۱۰۰ هزار تومان برای هر ۲۰ لیتری می پردازد. در بندرعباس اسم این ۴۰ هزار تومان اضافی را، «شیرینی جایگاه» گذاشته اند.

پسرک کل فروش

شب ها، شهر شلوغ تر است؛ اما ترجیح اکثریت مردم این است که به جای پیاده روی در این هوای شرجی، با خودرو تردد کنند؛ خودروهایی که بدون استثنا همه کولر روشن دارند. حتی تاکسی های اینترنتی بندر هم کولرشان روشن است. برخلاف مردم بندر، چندکیلومتری پیاده روی می کنم. از بلوار دانشگاه یک چهارراه نرفته، سر و صورت خیس آب می شود. انگار صورت مرا با آب شسته ام. از وضعیت آب هوا، به فروزشگاه التخیل و کولرهای روشنشن پناه می برم. چه مغازه های لوکس و دیدنی ای. ساعت های ویتروین یکی از آن ها، اساسی چشمم را می گیرد؛ اما حتی جرئت پرسیدن قیمتش را هم ندارم. چند دقیقه بعد از کمی خنک شدن، دوباره راه خیابان را در پیش می گیرم. خودروها با شیشه های بالا و دودی، در شهر می چرخند. سر چهارراه دو پسرک کل فروش به خانمی اصرار می کنند تا ازشان گل بخرد؛ اما زن به این درخواست ها توجهی نمی کند و نمی خرد. همین گل فروختن سر چهارراه نشان می دهد که وضع شهر با آنچه در رسانه ها منتشر می شود، تفاوت فاحشی دارد. این سمت خیابان دکه ای است که

همچنان زیر شدیدترین ضربات موشکی ایران قرار دارند و همین موضوع باعث شده تا نگرانی ها درباره تداوم جنگ در آمریکا بالا بگیرد. جدای از این تدبیر که نشان می دهد در پس زدن زیرساخت های مواصلاتی عملاً هیچ طراحی خاص و برنامه ریزی ای وجود ندارد، ایران تفاوت های جدی ای با دیگر کشورهایی که در آن چنین نقشه هایی اجرا شده، دارد. حمله به چند پل در شرایطی می تواند ارتش را زمین گیر کند که آن کشور کوچک باشد، چند محور اصلی محدود وجود داشته باشد و نیروهای نظامی برای عملیات به یک مسیر مشخص وابسته باشند. اما ایران علاوه بر وسعت بسیار زیاد، شبکه جاده ای گسترده، مسیرهای موازی متعدد و تجربه طولانی در ایجاد مسیرهای جایگزین دارد. ازاین رو می توان چنین نتیجه گرفت که تخریب پل ها و در کنار آن فضاسازی اپوزیسیون ویرانی طلب ایرانی، بیش از هر چیز به دنبال ایجاد یک فشار روانی بر جامعه و تصمیم گیران ایرانی است تا آن گره اصلی یعنی تنگه هرمز به پیش از نهم اسفند بازگردد؛ اتفاقی که ایران تحت هیچ شرایطی حاضر به پذیرش آن نیست چرا که پذیرش آن به معنای پذیرش شکست در جنگ است.

روز یابانی

صبح دوشنبه، دو پل را که یکی در شرق استان و دیگری در غرب استان است، می بینم. پل اول در شرق استان در محور سمراهی میناب به سمت رودان، مأموران راهداری، جای دهنه پل که مورد اصابت قرار گرفته را با خاک پر کرده اند و کمی خاک کوبیده شده تا به صورت موقت بتوان از آن استفاده کرد. ماشین آلات راه سازی درگیر پل آن سو ترند که از رودان به سمت میناب می رود. احتمالاً با آن هم همین کار را می کنند. بعد از دیدن این پل، به سمت بندر خمیر در غرب استان می رویم؛ پلی که زیر آن رودخانه ای جاری است و مرد جوانی در آن رودخانه مشغول شنا کردن است. انگار هیچ ترسی از هیچ رخدادی ندارد. جای موشکی که روی پل خورده و به زمین فرورفته پر آب شده است. در مسیر برگشت، راننده برخی محل های مورد اصابت قرار گرفته را نشان می دهد؛ یک پلانسیتی می گوید و بعد از آن چند تا فحش شار دونالد ترامپ می کند.

فرهیختگان

سازمان

چهارشنبه ۳۱ تیر ۱۴۰۵

شماره ۴۷۶۳

FARHIKHTEGANONLINE.IR

FARHIKHTEGANONLINE